

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemški prestolonaslednik Nemcem.

Te dni proslavljajo Nemci petstoletnico, odkar se je ustanovilo vseučilišče Heidelberško. V imenu cesarja Viljema je slavnost počastil nemški prestolonaslednik osebno in s posebnim ogovorom. Ta pozdrav je jako pomenljiv, ker razkriva v malo in preprostih stavkih več, nego je in bo Nemcem ljubo, in je še posebe vredna, da si ga zapomnijo v bistvu za lastno porabo tudi Slovani. Nemški prestolonaslednik je najprej poudaril vrednost tega, da so Nemci sedaj politično združeni. Na podstavi tega zjedinjenja naj bi se pa spominjali nekekdajšnjih nemških krepstij! Potem je pridél: „Kolikor višje so se Nemci pospeli po vrhuncih znanosti in zgodovinskega življenja, toliko več potrebujejo treznosti in samozatajenja. Učitelji in učenci naj bi se držali v vedi in v življenji resnicoljubja in strogosti v duševni odgoji ter naj bi pospeševali tudi bratoljubje, kajti jedino iz duha pristočnosti in miroljubja se porodi sila, s katero je možno nemškemu narodu razvijati oblike življenja.“

Nemški listi pripisujejo temu govoru od kraja političen pomen ter ga razkladajo z raznih strankarskih stališč. Najzanimivejša pojasnila za Slovane daje „Neue Freie Presse“, če tudi ni z besedico ne omenja Slovanov v vsem članku, ki ga je posvetila temu govoru. Članek je tak, da bi ga bilo ponatisniti v vseh slovanskih listih, posebej v Avstriji izhajajočih; mi pa tukaj navedemo nekaj odlomkov. Glasilo avstrijskih nemških liberalcev pošteva govor nemškega prestolonaslednika kot blagovestje, kot izraz dražjih nauk, nego jih je kedaj učilo vseučilišče Heidelberško v vseh svojih petsto letih. Še iz tega je razvidno, da jo je nemški prestolonaslednik posebno pogodil listu, ki je ob jednem prvi zaščitnik židovskih interesov.

„N. F. P.“ pravi mej drugim. In nemški narod je izgubil mnogokaj tudi glede na bratoljubje miroljubje, ta narod, ki se je vspeal do vrhunca zgodovinskega življenja.“ Kar se pa dostaje resnicoljubja, pristavlja isti list: „Saj je znanstvo stopilo že v službo narodne sebičnosti, in ni že več trme kakega mogočnika, ki bi je ne spravili (nemški učenjaki) v sistem, in za kar bi ne ponu-

jali „znanstvenih dokazov“, kakor sami trdijo.“ — „Nemška zavest je dobila silovit značaj.“

„Šovinizem se nahaja po nemških deželah pogostejše nego je primerno!“ — Naposled se obrača liberalno-židovsko glasilo do nemškega naroda z naslednjim svarilom: Ali velikost nemškega naroda bi slonela na prstenih nogah, in ta narod bi stopal nizdol s stopinje, na katero je prišel v zgodovini človeštva, kljubu vsem zmagam, ko bi prenehal biti narod mislecev in pesnikov, ko bi se znebil daru, s katerim združuje v svoji znanosti in umetnosti vse narode, ko bi se ga nadalje drugi narodi samo bali, ne pa ga tudi ljubili. To naj bo rečeno seštevno nemški mladini!“

Tako in jednako ne govori o Nemcih kak Slovan ali Francoz, katerima narodoma bi takoj očitali, da govorita iz pristranstva, sebičnosti ali strasti; tako ne govori o sedanjem nemštvu kak konservativec, ki je vajen spominjati se starih lastnostij in kakoršnih si bodi prednostij; tako ne govori o vedenji nemškega naroda v sedanjosti morda prilično z lece kak nemški duhovnik ali pa kak nemški, kakor bi mu rekli, zastareli profesor: — vse to izraža očitno pred vsem svetom nemški prestolonaslednik, tedaj možak, kateremu velevala sedanjost in bodoči poklic, da se vzdržuje in da je previden v izrazih za vsako slovo! Prvi Nemec za cesarjem Viljemom je prišel k redki slovesnosti, na kateri pričakujejo vse kaj drugega, nego pa zaresno naštevaje pregreh in nekreposti, ki se razodevajo mej nemškim narodom v sedanjem času. In ves govor, ki ni drugega, kakor cela vrsta graj, se ni razglasil mej navadnim narodom, mej ljudstvom na nizki stopinji, ampak pred zbrano množico nemških odličnjakov iz vseh krajev nemških dežel: pred nemškimi učenjaki in v navzočnosti cvetu nemške mladine.

Propoved, ostrga pridiga, je bilo to, kar je nemški prestolonaslednik izpregovoril, in vse to se bo razlegalo po vsem omikanem svetu. Nemškega prestolonaslednika prištevajo vrsti najliberalnejših duhov, torej duhov, katerim ne morejo podtikati tako imenovanega nazadnjaškega mišljenja, in kar se s tem popolnem zлага, je to, da jeden najliberalnejših listov, kakor je N. Fr. P. istega prestolonaslednika

poveljuje zaradi vsake besede, ki jo je izustil ob navedeni priliki.

Vse te okolnosti dajejo govoru moza, ki ima zasesti kmalu prestol nemškega cesarstva, še poseben pomen, v prvi vrsti pomen resničnosti in resnice. Ako je pa tako, potem imajo oni narodi, katerim se je bojevati z Nemci najboljši dokaz v rokah, kako se jim je braniti proti krivicam.

Nemški prestolonaslednik naravnost želi, da bi se stare krepsti povrnila nemškemu narodu. Ako se torej sedanji nemški narod sklicuje na kakoršno si bodi lepo lastnost, ki ga je morda krasila v preteklosti, ga lahko zavračajo nenemški narodi s tem, da je v sedanjosti take krepsti izgubil. Nemški prestolonaslednik pogreša treznosti pri sedanjih Nemcih, ki imajo srečo, da so se zjedini. V resnici jih je ta sreča tako rekoč omamila, in če jih že doma opominjajo s tako odlične strani k treznosti, koliko potrebniši je pač ta opomin glede na vedenje Nemcev nasproti drugim narodom. Nemški profesorji in ž njimi nemška učeča se mladina gledajo kakor bogovi z višin na trudeče se pritlikovce drugih narodov, z zaničevanjem razpravljajo in pretresajo to, kar po čebelično nabirajo v znanosti in umetnosti zapoznani narodi. Oholost nemških učenjakov je prispela do tega, da v obče že ne poštevaajo ne tega, kar drugi narodi ustvarjajo, in fraza: „nemški duh, nemška znanost, nemška kultura in nemško srce“ se toliko ponavlja ob vsaki priliki, da bi neizvedenec menil, vse to je postalo monopol nemškega svojstva. V takem vedenji pač ni zaslediti samozatajevanja, kakor je priporočla nemški prestolonaslednik. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. avgusta.

Znano je že, kako **Ogri** brezozirno pišejo, kar se tiče Janskega zadeve. Nedavno objavil je „Pester Lloyd“ o tej stvari članek, katerega so ponatisnili nekateri Praški listi, pa so bili konfiskovani zaradi razžaljenja veličastva, ogerska sodišča pa v onem članku ne vidijo nič kaznjivega.

Cerkveni kongres **hrvatskih in ogerskih** Srbov snile se zopet v oktobru. V septembru bode zborovala v Karlovcih škofijska sinoda, da si izbere

LISTEK.

Vilênski brodnik.

Spisal Emile Souvestre.

III.

(Dalje.)

— A! torej to bi bilo? veli Robert uprši v deklico grozeče svoje oči: Dekle si je izbralo samo ljubčka? No, no! kri božja! pač rad bi ga poznal! Njegovo ime, hej, njegovo ime?

Renata namigne brodniku, naj ne odgovori; a bil je že predaleč; tudi bi ga bilo sram, umeknoti se.

— Sosed naš ga pač pozna, pravi, ker vsak dan priziva mladeniča Urbana, da ga preveze.

— Kaj! To bi bil tvoj sin?

— Tako je.

Veliki lesotržec udari z obema rokama ob mizo in dvigne se.

— Da mi ni prišlo to na misel! vsklikne: prevažalo se je prenagosto, prej ali slej imel se je prijeti ogenj prediva; a nič kaj mi ne prija, ljubi

moj, mali upravnik mi je mnogo dražji; tvoj mladič le drugam pojdi ženke iskat.

Deklica povesi glavo in sklene roki; a po Robertovih mislih stvar vidoma ni bila še dogovorjena.

— Strije Rihard pomni, da se ne more nič storiti brez volje Renatine, pravi; a ona izvestno dovoli v poroko le z onim, s komer prijateljuje.

— Misliš? reče porogljivo podjetnik; nu, nu! a jaz ti pravim, da jo povedem pred duhovnika kakor se povede dete v učilnico, čuješ li?

— Treba videti, odvrne brodnik, zmajuj z glavo, menim, da pove svojo voljo.

— Pove naj jo tedaj! vsklikne Rihard, grom in strela, kdo jej brani? — He, takoj! . . . Ne treba plakati in mečkati mizni prt; — govori, govori!

Deklica pridvigne oči, a znova jih, vsa trepetoč, povesi.

— Kum moj pač ve, da ni nikdo gospod svojih nagnenj, deje boječe.

— Za vraga! Ne govori se o tem, kdo ti je ugodnejši, nego o tem, s kom se omožiš, veli podjetnik.

— In zakaj ne poslušaj kum strijca Roberta besed? pravi Renata prav tiho.

— Zakaj? ponovi veliki lesotržec; hm, tri sto vragov! nisi li razumela. Baš povedal sem ti; zato ker ti pristoji mali Lenoir, ker ima on neslabo preživilo, ker mi on more biti ustrežljiv pri prodajanji, ker se nam z lepa ne ponudi več taka prilika, in ker je to pravi dobitok v loteriji.

— Za Vas morebiti, strijc Rihard, reče brodnik; a Renata misli omožiti se, kakor ugaja njej.

— In tvojemu sinu, je li? odgovori podjetnik, šetajoč se gori in doli. A! sedaj mi je stvar jasna! vi ste ubili to dekletu v glavo, in ti jo hočeš nagnati, da me ne bi slušala; a da me vrag vzame, če bode nosila kedaj tvojega mladiča ime!

— Ne sme se prisegati več, nego kolikor je možno storiti, veli brodnik s pretvorjenim mirom; naš sosed se ne spominja, da mu Renata ni nič in da nima nikake pravice, braniti jej, da voli po svojih mislih.

— Tako? vsklikne Rihard, nagloma ustavivši se, praviš, da mi Renata ni nič! A! grom in strela! ti, stopi malo bliže in odgovori; ko mi nisi nič, vprašaj ga, čemu si režeš kruha od mojega hleba,

Veselskega škofa, ker je Emilian Kangjelac umrl, in izreče svoje mnenje o operativnih kongresa 1879. leta, kar še dozdaj ni storila.

Vnanje države.

Povodom pohoda nadvojvode Karola Ludovika v Peterhofu priporoča „Russkij Kurjer“, da bi se Avstrija in Rusija bolj zblížali, kajti s tem bi se zabranila vojna med tema državama, ki bi bila ravno tako sramotna za slovanstvo, kakor je bila srbsko-bolgarska vojna. Seveda, Avstrija bi morala pustiti Rusiji večji vpliv na Balkanu, kajti poslednja je za osvobodjenje Jugoslovanih žrtvovala mnogo svojih sinov. Rusija in Avstrija bi se zastran balkanskih zadev lahko mej sobjoj sporazumeli ter tako preprečili Angležem njih račune, ki bi radi v tem, ko bi se ti dve državi bojevali, prisvojili si Carigrad. Rusija in Avstrija bi se potem lahko osvobodili davečega vpliva nemškega kancelarja in vzajemno rešili vprašanje o Črnem morju, Bosporu, Dardanelih, Carigradu in evropske Turčiji. Potem naj bi se še Slovani bolj zblížali z Romani, pred vsem s Francozi in nič več bi njim ne bila nevarna „politika železa in krvi“.

Garašanin obljubil je srbskim opozicijalcem, da se razpišejo dopolnilne volitve, predno se zopet snide skupščina.

Sofijski dopisnik „Pol. Corr.“ trdi, da so poročila ruskih listov o oboroženih četah v Makedoniji, prihajajočih iz Bolgarije, izmišljena. Če so res take čete v Makedoniji, gotovo neso prišle iz Bolgarije. Namen tem izveštem je le, v Carigradu vzbuditi nezaupanje proti bolgarskemu knezu. Upati pa smemo, da evropska diplomacija tem vestem ne bode verjela. Bolgarska vlada želi ohraniti najboljše razmere s Porto in želi popolni mir na Balkanu. Bolgarska vlada ne pospešuje nikakih agitacij, pa tudi ne trpi, da bi jih narod podpiral. Če se pa ropari prikazujejo v Makedoniji, je to o tem času le redno povračujoča se prikazen, ki nima nikakega političnega pomena.

Mervski dopisnik „Russkij Vedomostij“ obširno poroča o važnosti transkaspiske železnice za Rusijo v gospodarskem oziru in o njenem otvorenju. Dopisnik misli, da je dosti, da se pogleda na zemljevid, pa se vsak lahko preveri, kako važnost ima ta železnica. Zvezala bode z Rusijo Mervsko zelenico in reko Amu Dario, če se že ne oziramo na to, da se misli zvezati s Samarkandom in Buharo. Samo Mervska zelenica lahko daje na leto več milijonov pudov pšenice in rži, poleg tega pa še veliko pavole. Kakor se je pokazalo, je Mervska pavola boljša od ameriške in zategadelj ni dvojbe, da se bode njeno pridelovanje jako razširilo. Prvi, ki je skušal tu pridelovati pavolo, bil je pomočnik generala Anenkova, knez Hilkov. Že prvi poskusi bili so uspešni. Železi bi bilo, misli dopisnik, da bi kako društvo ali pa lastniki predilnic obrnili pozornost na to stvar, kajti potem bi Mervska pavola kmalu izrinila vso tujo jako drago pavolo. Ako se bode upeljala umna kanalizacija, s katero se bode namakala zemlja, bode se jako lahko še zelo razširila ta srednjeazijska žitnica. O otvoritvi železnice smo že tako nekoliko omenili v našem listu, zategadelj le toliko povejmo, da dopisnik ruskega lista omenja, da se je odkritja udeležilo 17 Mervskih hanov v jako dragej vzt čnej obleki. Sedaj je dodelanih 744 vrst te železnice, pa jo je treba še zgraditi 544 vrst do Samarkanda.

Brez vsega pomena ni govor, s katerim je Odeski arhiepiskop pozdravil grško kraljico, ki je skozi Odeso potovala v Peterburg. Rekel je: Kako ime naj damo starej slavnej grške narodnosti? Ali naj jo imenujemo mater ali sestro ruskemu narodu? Pozabilo se je, da po grških žilah teče slovanska kri, a mi nismo pozabili, da so bili grški pradedi naši duhovni očetje, da so nas krstili v krščanskej veri in k nam prinesli civilizacijo. Sovražni uplivi

so skoro popolnem pretrgali prijateljske vezi med nami ter smo skoro pozabili krvno zvezo. Toda Previdnost je izbrala Vas kraljico, da uresničite tradicionalne ideje več generacij. Vi in Vaš vzvišen sin sta odmenjena poklicati narodu v spomin, da nismo le sorodni po veri, ampak tudi po plemenu. Mir naj vlada na Grškem in na Ruskem kakor v vsej pravoslavni cerkvi!

V tem ko monarhistični in oportunistični listi napadajo francoskega vojnega ministra, ga radikalni odločno zagovarjajo. „Intransigent“ pravi, da bi bilo naivno misliti, če bi se general zmenil za take čenčarije, s katerimi mu hočejo podkopati njegovo veljavo v vojski. Iz vsega tega se le vidi, kako se ga reakcija boji. „Evenement“ pravi, da se, da se morajo orleanisti zelo bati vojnega ministra, da se poslužujejo takih sredstev proti njemu. Njemu se za to še zmeniti ni treba. V njem imamo izvrstnega ministra in odkritosrčnega republikanca, katerega hočemo podprati.

V angleškem parlamentu mislijo proti lordu Churchill liberalci demonstrirati, ker je v svojem manifestu na Paddingtonske volilce žalil liberalce zlasti njih vodjo Gladstona. Ako lord Chourchil ne bode Gladstona prosil odpustčanja, bodo vsi liberalci najbrž ostavili dvorano, ko se bode lord Chourchil prvi pot oglašil za besedo.

Dopisi.

Iz Pulja 8. avgusta. (Slika iz Istre.)

Nedavno čital sem v Zagrebškem „Triesu“ članek, kakoršnega more napisati le globoko užaljeno rodo ljubno srce; zdelo se mi je, kakor da bi bil pisec onega članka pomakal spretno svoje pero v sam — žolč. „Tries“ je sicer humorističen list, a ta članek nam podaja verno sliko iz Istre in nam izvrstno karakterizuje razmere oziroma osebe, koje nam je usilila „pravična“ sedanja vlada, da vladajo, ali bolje rečeno: tlačijo nesrečno to pokrajino. Članek pa slove: V Poreči je potegnil dne 7. aprila grbavi zvonarski rod za večerni zvon v angeljevo česčenje. V tem trenutku upotil se je v mesto duh pokojnega Palline,* da bi čul in znal, kaj da se govori o njega samomoru. Duh bil je nem kakor riba, ne odgovarjajoč nikomur, ker si je čutil krivičnejšega od drugih ljudij. Duhu so se utrudile noge in vrne se slednjič v biskupske dvorove, da čuje — dasi ušes nema — kako se tam o njem misli in govori.

V tem času se je ravnokar razgovarjal s presvitlim biskupom F. Lappom prečastni kanonik P. Esante. Duh Pallinov poslušal je v kotu njun razgovor. I dasi je samo duh, pokal je od gnjeva, kakor suho drvo, čuvši biskupove besede: „Pallina bil je v življenji samo tvar, mesurina, zato se je ustrelil.“ Dub Palline čuvši te besede, vzkipi od jada in muke, in pregovori — dasi sicer duhovi ne govore — tako le: „domorodec in biskup! Pogledi številke 115, 225 in 228 „Slovenskega Naroda“ preteklega leta! Da, pogledaj jih in videl boš, da si misličen.“

„Pastirske besede tvoje, izrečene dne 28. februarja 1886, nam kažejo, da si se nezasluzeno dvignil do škofovske časti. A ker si doktor, bi bil lahko iz kake pametne knjige prepisal par izrekov. To kar si rekel svojemu ljudstvu, je premalo za učenega človeka, a preveč za onega, ki ni — doktor. Ti in tvoji laiki — tukajšnji framasani —

*) Pallina je oni razbrzdani duhoven, ki se je nedavno v Poreči ustrelil. Opomba dopisnika.

mislite, da tukaj ni potreben hrvatski jezik, in vendar si dal propovedanja svoja prevesti na hrvatski jezik! Ali kateri modrijan ti jih je prevel? Ta jih je prevel pogrešno!

In kako si mogel zasesti Porečko-Puljako škofovsko stolico, ko ne znaš hrvatskega jezika in ko je vendar dobra polovica tukajšnjega prebivalstva hrvatska? Misliš-li, da Porečko-Puljski biskup ne mora in da mu ni treba znati hrvatskega jezika? Misliš-li, da to mora hrvatsko ljudstvo razumeti, kadar ti govoriš italijanski, propoveduješ in moliš Boga? Nu, če tudi ne znaš hrvatski, popel si se vendar le do ugledne, visoke časti, koja ti daje toliko dohodka, da se ti ni treba radi dolgov — vratu prerezati. Lepo si rekel v poslanici svoji: „kaj koristijo judu srebrnjaki?“ Naravno! A biti škof, ki ne zna hrvatskega jezika, jezika ljudstva svojega, in vendar brati srebrnjake, kaj je to? A?

Nadalje veliš, da jih je mnogo, ki mislijo, da je vera takova stvar, ki se sme upotrebljevati i v druge svrhe, bodi-si politične. Hm! To si pogodil! A kaj ti delaš? Ljubček moj, ti drugače govoriš, in drugače delaš. To je po našem jeziku in tudi po italijanski: „Šarlatanizem!“ Kdo je premestil g. Kirca iz fare Karniške semkaj v Poreč, da tukaj razmišlja, kaj je „popavija“? Ti — ti si to storil! In zakaj? Ker — tako je stalo v Triester Zeitung — hrvatski duhovnik v Istri se ne sme brigati za svoje ljudstvo. Nu, ti si gospoda Kirca čez pol leta zopet nazaj poslal — v faro Karniško. In zakaj? Zato, ker je bilo znano in tudi objavljeno c. kr. namestništvu v Trstu, da so v Karniškej fari ljudje umirali brez verske tolažbe — ker ni bilo duhovnika.

Ti si g. Kirca na svojo sramoto nazaj poslal in njemu prouzročil nepotrebne stroške. Dakle vidiš: jaz sem „šarlatanoval“ a i ti „šarlatanuješ“. Jaz sem usmrtil samega sebe, a ti dopuštaš, da ljudje umirajo brez verske tolažbe. In zakaj vse to? Zaradi politike! Da ugodiš italijanskim framasonom! Potem se pa izgovarjaš: nemam duhovnikov! Ali kdo ti to veruje? Jaz ne, a bogme sam Miškatović ne. Mi (jaz, ti in Miškatović) smo torej jednaki!

Biskup F. Lapp molčal je strahotno. Ali glej čudo, braniti ga začne prečastni kanonik gosp. P. Esante tako-le: „Ti govoriš, Pallo, upaljen v plamenitem plamenu upaljeno! O Pallo, tebi je tvoj Korminski domorodec izkazal osobito ljubav, a ti si odvrget duhovensko haljino in utekel v Italijo, kakor svedoči Goriški „Corriere“. In tam si sklenil meščanski zakon in služil framasonstvu pod pokroviteljstvom g. exbarmabite Gavazzija, ki vzdržava v samem svetem Rimu šole proti katoličanstvu. Tvoj domorodec te ni mogel takoj imenovati kanonikom ali dati ti Puljske prepoziture. To mesto je moral dobiti moj mnogočastni pobratim Krujel, koji si domišlja, da je vrlo zaslužen za sveto katoliško vero. . . . . Krujel se je lepo pomaknil v Pulj, ostavivši naše prijazno mestece, da more tam živeti slobodno in po framasonsko. In tako, Pallo, mogel bi ti povedati velik, krasen roman. Ali naj bode toliko dovolj!“

čemu bivaš pod mojo streho in čemu se greješ pri mojem ognji!

— Vse vem, kaj sem Vam dolžna, kum, reče deklica, katero so solze vznježile.

— To je v Vašo korist, zavrne ga Robert živahno; nehotoma razgrela ga je sosedova jeza. Ni treba govoriti o blagodušji ni o dobrem srci, strije Rihard; dete ste vzgojili, videč, koliko je delavna in spretna; dejali ste si, da Vam kedaj z obrestimi povrne vse stroške, in res, ta dan je že prišel, ker to Vam ni v malo hasen, da imate brezplačno služkinjo in brezplačnega pomočnika.

— Nu, in če bi bilo tako? veli podjetnik, oprijemši se cinizma, kakor vsi nasilni ljudje, če ne mogo odgovoriti drugače; če sem sklenol pogodbo, ona veže obe stranki, ne li? če sem trošil za njo novce, vrnoti mi ima to s pokorščino, in če me krade! Če je Renata pošteno dekle, pokaži mi z meni koristno hvaležnostjo; s tem pogojem jo redim in živim. — Kaj praviš ti na to?

— Jaz pravim, reče Robert, da Vas je Renata že davno izplačala, strije Rihard, a v bodoče da ima tu blizu hišo, v katerej jo vsprejmo, ne kakor dninarico, plačujočo z delom, kar se jej da, nego kakor deklico, od katere se zahteva samo, da

je srečna in ljubezniva. Sedaj je v nje rokah, da odloči.

Pogleda v Renato, opirajočo se ob zid, z dolu visečimi rokami in povešeno glavo; kaže se, da jo razjeda zelo mučno ukrepanje.

— Samo jedna beseda pristoji, nadaljuje Robert nekoliko netrpelivo; če srce ne čuti več tako, treba odkrito priznati; jaz pojdem in povem Urbanu, da sva se motila.

— Oh! ne mislite tega nikakor, zastoče deklica, podajaje skleneni roki brodniku.

On ju živahno stisne. — Torej ste še vedno istih mislij? vpraša nagnovši glavo k Renati.

— Še vedno! ponovi ona, pritiskaje se k njemu.

On ovije jedno roko okrog nje. — Slišite, strije Rihard, pravi s krepkim glasom, deklica se je odločila, in zaman bilo bi vse zaviranje, ker smo mi, da jej pomagamo, ker je posedaj naša hči.

— Strela! zakriči srdito veliki lesotržec, za vruga! da jo vzame pet sto hudičev! Idita, ne zadržujem vaju; a ti, nesrečnica, ko pojdeš znova v Toussaint na materin grob, kateri sem jaz plačal, ne zabodi jej povedati, kako si me ostavila na stare dni.

Renata ne more zadržati jednega vzdihljaja.

— Čemu bi plakala? nadaljuje tvrdo Rihard, spominaj li se poslednjega dne, ko me je prizvala, tu na postelji ležeča, umirajoča? Ti si imela jedno ramo pod nje glavo, in pobjubljala si jej sive lase . . . toda že si pozabila.

— O! ne! vsklikne deklica; ti spomini utopili so jo v solze.

— No če se še spominaj, reče lesotržec, povej mi malo, kaj je dejala.

— Dejala je . . . da me poverja . . . Vašemu blagodušju, . . . jeclja Renata.

— Najprvo; a potem govorila je tebi, ne-li?

— Meni . . . naročila mi je, da nikoli ne pozabodem, kar Vi stvorite meni v korist.

— To ne, to ne! kriči podjetnik teptaje z nogo, velela ti je, da me zelo spoštuj in ljubi — te besede so jej rabile — da ničesar ne stvari brez mojega sveta, da me slušaj kakor njo samo . . . ni-li res, reci?

Deklica prikima.

I ti, pravi Rihard, ti si obljubila . . . obljubila jokajoč kakor sedaj-le. Nesrečnica je verajela, umrla je zaupavajuč, in ti si se legala!

Renata izkuša ugovarjati. (Daje prih.)

Beseda te so strašno razvnele Pallinov duh, in ta začne zopet tako govoriti:

„Reverendissime P. Esante! tudi jaz čem tebi rešnico povedati. Govori se, da si član učenega društva v Roveretu „degli agiati“. No, tvojo knjigo „i dotti increduli“ zavrlo je modro seme Loyolovo dne 4. septembra 1876. Ti si govoril, da nečeš nikdar in nikjer zahtevati ali prositi župnijske časti. Ali kadar je bilo tukaj razpisano mesto župnika, združeno z dekanatsko častjo in plačo, prosil si hitro za to mesto in takoj zatrdil, da ne znaš in nisi nečeš znati hrvatski govoriti; a Poreška župnija ima polovico čisto hrvatskega prebivalstva. Ti nisi bil nikdar pri kakem bolniku. A kaj piše o tebi „La voce cattolica“, ki izbaja v Trientu? Nu ti si, reverendissime, tudi c. kr. šolski nadzornik za narodne šole tega okraja. A huda pokora je, biti učitelj ali učiteljica pod tvojim nadzorništvom. Ti ne odpuščaš nikomur „in moralibus vel in politicis“, razen svoje nečakinja, učiteljici Resarci. . . . Vsi drugi trpe, kakor sem trpel tudi jaz, in trpeti bodo nadalje. Tako je, P. Esante!“

In duh Palline izpuhtel je, težko vzdihnilši, v tmine. C—t—č.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Nastopni avskultanti imenovani so sodnijskimi pristavi: Hektor Franceschini za Kanal, dr. J. Gršković za Buzet, dr. Alfred Schmidt za Velikovec.

— (Tamburaški zbor) Zagrebškega vseučilišnega društva „Hrvatska Lira“ priredi dne 11. avgusta v Ljubljani koncert s sledečim programom: 1. Jenko: „Naprej!“ 2. Zajc-Farkaš: Potpourri iz opere „Zrinjski“. 3. Klaić: „Svračanje“. 4. Koščica: „Vienac slovenskih narodnih popevaka“. 5. Majer: „Hrvatski napjevi“. 6. * * * „Šumi Marica“ (bugarska koračnica). 7. a) Vilhar: „Ružici“, (tamb. tekstet); b) Zajc: „Domovini i ljubi“ (brač-solo uz pratnju tamb. shora — izvadja sborovodja g. V. Koščica). 8. Farkaš: Potpourri hrv. pjesama. 9. Katkić: „Tamburaška koračnica“. Sborom ravna g. Vladoj Koščica 12. t. m. odpotuje tamb. sbor u Kranj, a 14. na Bled, kjer bode tudi koncertoval. Koncert gg. tamburašev bode na vrtu čitalniške restavracije. Ker nam je prvič prilika, poslušati izvrstni tamburaški zbor, ki sluje po vsej trojedni kraljevini in kateri si je na Češkem in Moravskem stekel izredno priznanje, pozivljemo vse narodnjake, da se mnogobrojne udeleže te veselice in dostojno pozdravijo hrvatske bratje. Le v občevanji, spoznavanji in zblíževanji z drugimi slovanskimi narodi, posebno pa z narodom hrvatskim, je naša bodočnost!

— (Vrhniška čitalnica) priredi z igralnimi močmi Ljubljanskega dramatičnega društva v nedeljo 15. t. m. v svojih prostorih slovensko predstavo. „Zmešnjava na zmešnjavo“, burka v petih dejanjih, gotovo tudi na Vrhniki ne izgreši onih uspehov, kateri se v Ljubljani naslanjajo na njo. Predstava vrši se na korist dramatičnemu društvu v Ljubljani. Kako živo giblje vrli odbor Vrhniške čitalnice, s kako hitrostjo vrše se vse priprave — vzgledno! Začetek predstave točno ob 1/8 uri zvečer. Vrhniki mnogo uspeha, — Ljubljanskemu dramatičnemu društvu pa vsaj deset Vrhnik!

— (Iz Maribora) se nam piše: Pri slavnosti nemškega šulferajna dne 1. t. m. se je zopet pokazalo, kako surovo in zaničljivo se obnašajo naši Nemci in talminemci proti Slovanom. Nameravali so namreč predstavljati češkega leva, katerega bi bil izobražen (?) Nemec z bičem krstil in mu vse njegove želje z udarci odbijal. Tako so naši kulturo nosci hoteli pokazati svojo visoko omiko. Ta hujskajoča skupina se je sicer prepovedala, a omeniti moramo vendar le, da sta bila trgovca R. P. in A. Q., pri katerih so doslej Slovenci, posebno naša duhovščina in semenišče, vse kupovali, omenjeni izziva-joči prizor priredila. Kdaj bomo vendar Slovenci tudi v denarnem oziru toliko dozoreli, da bomo „svoji k svojim“ zahajali in le svoje trgovce, obrtnike in rokodelce podpirali?

— (Umrli) je dne 8. t. m. gosp. J. Girstmayer, veleposestnik in prvi bogataš v Mariboru.

— (Javna pritožba.) Piše se nam: Včeraj zvečer prišel je policaj v g. Kramarja kavarno in popolnem mirnega gospoda odurno napal, kričeč nad njim, kaj da hoče z nožem itd. Napadeni gospod, nobene krivde si svest, odvrne ves osupnjen,

kaj da mu hoče, ko vendar ničesar zakrivil ni. Zdaj ga policaj še le vpraša, mari ni on Loboda. Ko gospod odgovori, da ne, odšel je policaj, ne da bi bil zinih le jedno oproščevalno besedo. Gostje v kavarni bili so nad tem prizorom zelo razburjeni, ker vendar nikakor ne gre, da bi se v javnem prostoru mirni ljudje na tak način napadali.

— (Porotniki) izžrebani za prihodnje zasedanje pri deželnem sodišči v Ljubljani so naslednji gg: Glavni porotniki: Bergant Luka, posestnik in trgovec v Kamniku; Bulovec Ivan, trgovec v Radovljici; Fischer Hugon, trgovec v Ljubljani; Goršič Fran, izdelovalec orgel in hišni posestnik v Ljubljani; Hočevnar Josip, posestnik v Zgornji Hrušici; Hörmann Valentin, hišni posestnik v Ljubljani; Javornik Tomaž, posestnik v Hribu pri Vrhniki; Jesenko Josip, trgovec v Škofji Loki; Kajba Ivan, trgovec v Škofji Loki; Kavčič Anton, posestnik v Medvodah; Kauschegg Robert, trgovec v Ljubljani; Kumar Ivan, hišni posestnik in gostilničar v Kranji; Kuralt Anton, zemljišni posestnik v Gorenji Senici pri Ljubljani; Luckmann Anton, trgovec, Luckmann Josip, trgovec, oba v Ljubljani; Mallner Henrik, gozdarski nadzornik na Javorniku; Mathian Ivan, c. kr. dvorni založnik in hišni posestnik v Ljubljani; Matjan Jakob, posestnik in gostilničar v Zgornji Šiški; Mikuš Adolf, trgovec v Ljubljani; Obresa Adolf, trgovec v Cerknici; Paichel Anton, hišni posestnik v Ljubljani; Pirnat Iv. hišni posestnik in pekovski mojster v Ljubljani; Prelesnik A., dežel-nega računovodstva oficijal v Ljubljani; Pučnik Konrad, hišni posestnik v Kranji; Rössmann Matej, hišni posestnik v Ljubljani; dr. Teodor Rudesch, c. kr. notar v Ljubljani; Schmitt Ferdinand, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; Štrukelj Fran, hišni posestnik v Ljubljani; Suhadolnik Fran, posestnik v Borovnici; Suppan Matej, trgovec v Ljubljani; Svetec Anton, trgovec in posestnik Kamniku; Šuštaršič Fran, posestnik in gostilničar v Zapužah; Tolazzi Toma, trgovec in posestnik v Čevcah pri Logatci; Kičič Ivan, trgovec v Ljubljani; Wenzel Henrik, trgovec v Ljubljani; Widmayer L., trgovec s hišnim orodjem v Ljubljani. Namestniki: Auer Avg., trgovski pomočnik, Benedik Anton, hišni posestnik, Bergant Jakob, branjevec, Božnar Andrej, trgovski pomočnik, Brenc Matej, tesarski mojster, Mave Ivan, hišni posestnik in pekovski mojster, Majer Fran, zlatar, Podlesnik Ivan, hišni posestnik in trgovec z usnjem, in Vidic Josip, hišni posestnik, vsi v Ljubljani.

— (V Vipavi) bil je pri dopolnilni volitvi grof Karol Lanthieri občinskim odbornikom izvoljen.

— (Nova slovanska opera.) Gledališčni list „Il Trovatore“ potrjuje vest, da je učitelj glasbe A. Strino, ravnatelj filharmoničnega društva v Spljetu, zložil opero v 4 dejanjih z naslovom „Miljenko i Dobrila“.

— (Uradno izvestje o kolari.) V Trstu od polnoči 8. t. m. do polnoči 9. t. m. 3 slučajni kolere, v okolici 2. Doslej 172 oseb za kolero zbolelo, od teh 44 ozdravelo, 110 umrlo. — Z dežele se uradno poroča: V Ricmanjih 4, v Sočergi 5, v Brzobici 2, v Piranu 1, v Sežani 2 (kolere sumna).

— (Na včerajšnji mesečni somenji) prignalo se je 1017 glav živine, in sicer: 302 konja, 317 volov, 298 krav in 100 telet. Na semnji za govejo živino bila je kaj živahna kupčija. Veliko volov nakupili so tuji kupci z Bavarskega, Tirolskega in Solnogradskega. Konj se je primeroma malo postavilo na somenji; kupčija slaba. Lahov ta pot ni bilo, gotovo zaradi kolere ne.

— (Konkurz) napovedala sta: Leopold Kordež, posestnik tiskarne v Mariboru, in Pelagija Schmidt v Rajhenburgu.

— (Golobje pismonoše,) katere so v nedeljo zjutraj ob 5. uri v Trstu izpustili, prileteli so popoldne ob 2. uri na Dunaj. Kurirni vlak potrebuje iz Trsta na Dunaj 13 ur.

— (Sadjerejcem!) V „Vestniku Sadovodstva“ čital sem te dni poročilo o 25. seji „Imper. Rossijskago Obščestva sadovodstva“, o katerem je rečeno sledeče: „Seja se je zaključila s presojevanjem predloga „kranjskega občestva selskega gospodarstva in sadovodstva v — Gradci“, da bi se priredila v Petrogradu razstava kranjskega ovočja (sadja), ki se sedaj vozi v Rusijo v veliki množini čez — Berolin. Kranjsko društvo se na deja ustanoviti posredovanjem razstave neposredno zvezo kranjskih sadjerejcev z Rusijo. Sobranje je sklenilo prirediti razstavo kranjskega sadja

prve jesenske društvene seji t. j. 29. (st. st.) septembra t. l.“ Ali se tu govori o „kranjske kmetijske družbi v Ljubljani“ in je „v Gradci“ pomota, ne vem; vidim pa, da se beseda „kranjski“ ponavlja petkrat. Sicer pa bodo gospodje kranjske kmetijske družbe sami najbolje znali, ali so se obrnili do „Obščestva“ ali ne; ako se neso, mi je jako žal, da so jih v — Gradci prehiteli. Ali odkod je pridevnik „kranjski“? Naj tem, ki se zanimajo za sadjarstvo (plodovodstvo), povem, da sadja se vsako leto iz zapadne Evrope dovažajo v Rusijo za pet milijonov rubljev! Koliko pa vozijo sem subega ovočja „čez Berolin“, to pa ve sam Bog. Dobro bi bilo, ko bi Kranjci vendar enkrat nehali zevati in bi se prepričali, da jim pečene race ne polete v usta. Pisati kako in kaj, more vsakdo po nemški, saj ravnatelj „Imperatorskago Rossijskago Obščestva Sadovodstva“, je čist Nemec, dr. Eduard Regel, wirklicher Staatsrath, ki ga zna v Petrogradu vsakdo in ki je v vsej Rusiji izvestno najkompetentnejši „cvetovod i sadovod“ in pisatelj knjig teh predmetov. Lahko jamčim, da bode vsakemu ljubeznjivo podal совет. Glede kranjskih suhih češpelj naj k primeru povem, da sem lani od svoje sestre dobil škatlo češpelj po pošti, kar je bilo jako drago; pošiljatev je stala 12 kop. za funt od meje sem; vsi moji znanci so se čudili dobroti teh češpelj, kajti „vo stokrat“ hujše se prodajajo tukaj pod nazvanjem „francuzskij černosliv“ po 40 kop. za funt, to je po kranjski povedano, stari funt avstrijski (še malo manj) suhih češpelj velja tukaj več ko 60 krajcarjev! In ni ga rojaka, ki bi se prijel za to stvar! Ali so vsi pozabili besede Vodnikov: „sreča še išče, um ti je dan, najdel jo boš, če nisi zaspan“. Krutorogov.

— (Razpisane) so naslednje učiteljske službe: V Postojni služba deklške učiteljice z letno plačo 500 gld., eventualno druga služba s 450 gld. — V Knežaku služba 2. učitelja. Plača 450 gld. — V Trnovem služba 3. učitelja. Plača 400 gld. — Prošnje do 31. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 10. avgusta. Giers včeraj zvečer semkaj dospel.

Kodanj 10. avgusta. Grški kralj semkaj dospel. Na kolodvoru pozdravili ga člani kraljeve obitelji.

Belfast 10. avgusta. Zaradi še vedno trajajočih nemirov prišlo 1000 vojakov na pomoč. Včeraj opoldne bili zopet izgredi in policija je mej razsajalce streljala. Od sobote do danes 130 ranjenih. Višji vojaški častniki imenovani so za specialne sodnike. Pričakuje se, da se proglasi obsedno stanje, ko bi se nemiri ponavljali.

London 10. avgusta. V dolnji zbornici nadaljevalo se je priseganje poslancev. Gladstone naznanil, da prevzame izvolitev v Midlothianu, vsled tega razpisala se je nova volitev za Leith.

Reka 9. avgusta. V poslednjih 24 urah 5 oseb za kolero zbolelo, 2 umrlo.

Peterburg 9. avgusta. Nadvojvoda Karol Ludovik in nadvojvodinja Marija Terezija, ki sta v soboto napravila kratek izlet v Peterburg in pri tej priliki zajutrekovala v avstro-ogerskem poslaništvu, sta včeraj ob 5. uri popoldne zopet semkaj prišla, ogledala sta zanimivosti mesta in obedovala v zimskem dvorcu.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

V. Gosp. zbor. svetnik M. Pakič poroča o prošnji občine Loški Potok za dovoljenje 4 semnje z živino in blagom, in sicer: na sv. Blaža dan (3. februvarja), 2. aprila, 7. junija in prvi ponedeljek po Malem Šmarnu v meseci septembru. V utemeljevanji prošnje omenja se, da se tamošnje prebivalstvo bavi in živi posebno o živinoreji in gozdarstvu; ker pa je zdaj od gozda že le malo dohodkov, ima samo od živinoreje pričakovati pomoči. Živinski semnji bi pa tudi živinorejo znatno povzdignili, kar je gotovo važen moment za te kraje; na tujih živinskih semnjih pa živine ne more prodajati, ker so preveč oddaljeni. In ker bi dalje ti živinski semnji nikakor ne bili na škodo že obstoječim živinskim semnjam, zato priporoča tudi c. k. okr. glavarstvo v Kočevji to prošnjo. Odsek, zlagajoč se s tem priporočilom, predlaga:

Slavna zbornica naj to prošnjo izvoli priporočiti. Predlog se vspejme.

VI. Gosp. zbor. svetnik Ivan Baumgartner poroča, da je društvo „der Verein der Montan-Eisen- und Maschinen-Industriellen in Oesterreich“ predložilo vis. poslaniški zbornici naslednjo prošnjo ter se obrnilo do zbornice, naj jo podpira:

„Postavni načrt o zavarovanju obolelih delavcev je potrebna podlaga in dopolnilo zakona o zavarovanju proti nezgodam.“

K postavnemu načrtu o zavarovanju obolelih delavcev usoja si udano podpisano društvo: „Verein der Montan-, Eisen- und Maschinen-Industriellen in Oesterreich“ v naslednjem predložiti nekatere iz navadnega življenja vzete opazke ter prositi, naj bi se pri predstojem posvetovanju blagovolilo na nje ozirati.

K § 1.

Med naštetih oseb, katere se imajo zavarovati, naj bi se razen delavcev in prometnih uradnikov uvrstili tudi delavke.

Utemeljitev: Da se določila § 6 ne raztegnejo na delavke (družnice delavcev), ki nimajo posla pri podjetji, kar zakon ne namerava, kar se razvidi iz § 9., točka 7.

K § 6.

V točki 2. za odbitek zaslužka določen čas dveh dni je vsekakor potreben, ker bi bil sicer pregled po zdravniku (n. pr. pri raztreseno stanujočih delavcih po goratih krajih) zelo težaven, ker delavci brez prave bolezn od dela izostanejo in za to še podpre zahtevajo.

K § 9.

Pri zadnji sestavi zakona — v točki 1. „bolniški denar more se“ — ni izključen nedorazum, češ, da bi se podjetje moglo prisiliti k večjemu znesku, če zavarovanec želi in dobiva večjo dninarino kot je v tem kraju navadna.

K § 13.

Kar se tiče okrajnih bolniških blagajnic, naj bi politično oblastvo, zaslišavši zaupne moške delavcev in osebe, katere morajo zavarovati, imelo pravico, postaviti posebna pravila. Vendar naj bi v teh pravilih bil za zdaj obseg podpor omejen na odmero po § 6., ravnotako naj se v teh pravilih visokost doneskov ne določi nad v § 6. navedene. Še le občni zbor sme imeti pravico, skleniti, da se povišajo doneski (§ 16., točka 4.).

K § 21.

V odstavku 3. naj bi se beseda „more“ nadomestila s pozitivnim določilom, po katerem se morejo goljufivi blagajniški člani od članovstva izključiti. Nasprotno pa naj bi se popolno ali delno odbitje bolniške podpore pri poskodovanih vsled zadolženega udeležanja pri pretepih itd. fakultativno določilo.

K § 33.

Tu bi bilo želeto bolj natančne določbe, s čemer se delavci obvežejo, plačati doneske (in sicer doneske podjetnikove, kakor tudi delavčeve, katere slednje uložijo podjetnik in jih delavcu odtegne), ob določenem obroku po pravilih na podlagi tedenskih ali mesečnih mezdnih izkazov na nje spadajoče.

Utemeljitev: Ker so doneski v blagajnico odstotnina od mezde, morejo se plačati še le po polobli mezde.

K § 40.

Pri odstavku 2., vrsta 4. naj bi se zaradi večje jasnosti pred „se predlaga“ uvrstilo: „zaradi posebne nevarnosti dotičnega posla“ (glej § 41.).

K § 44.

Zamotano preračunanje bi bilo, če bi bili delavci jednega podjetja, deloma pri prometni blagajnici, deloma pri drugih v § 10 navedenih blagajnicah zavarovani. Po odstavku 4. je možno, da delavci izstopijo iz zveze prometne bolniške blagajnice ter morajo ustopiti v kako drugo bolniško blagajnico, vsled česar bi se moglo zgoditi, da bi ob obitem prestopanju nenadoma ostala prometna bolniška blagajnica brez članov.

Zaradi jasnosti bi bilo želeto, če bi se izreklo, da je delavec samo dolžan, doneske v jedno bolniško blagajnico uplačevati, dalje, da smejo biti vsi delavci jednega podjetja samo pri jedni blagajnici zavarovani, ker bi drugače trebalo pri postavnem nameravanem številu šestih različnih blagajnic (§ 10) eventualno obračunavanje z vsemi blagajnicami.

Obilnejše zavarovanje na lastne stroške je delavcu na izvoljo dano.

Po prečitani predloga gospod poročevalec: Slavna zbornica naj izvoli to prošnjo podpirati. Predlog se sprejme.

VII. G. zbornični tajnik poroča o pravilih naslednjih zadrug:

1. Zadruga stavbenih obrtov sodnega okraja Kamniškega.

2. Zadruga vseh obrtnikov, izimši trgovski, krčmarski in stavbeni obrt v sodnem okraju Kamniškem.

3. Zadruga krčmarjev v sodnem okraju Kamniškem.

4. Zadruga trgovcev v sodnem okraju Kamniškem.

5. Zadruga vseh obrtnikov sodnega okraja Brdškega.

6. Zadruga vseh obrtnikov sodnega okraja Metliškega.

7. O pravilih pomočniškega zbora, razsodiškega odbora in bolniške blagajnice vseh obrtnikov v sodnem okraju Metliškem.

Gosp. poročevalec omenja dopis c. kr. deželne vlade z dne 31. marca 1886, št. 3196 ter dodaje, da so se pri sestavljanju vseh prej omenjenih pravil rabila osnovna pravila za zadruga, katere so bila slavni zbornici doposlana z dopisom vis. c. kr. dež. vlade z dne 9. septembra 1883, št. 6559. Odsek se je pri posvetovanju o pravilih ravnal po novih osnovnih pravilih in so torej dotične spremembe v tem utemeljene. Odsek je moral to storiti tudi z ozirom na zakon z dne 8. marca 1885, drž. zakonika št. 22, na katerega se nova osnovna pravila v svojih spremembah posebno opirajo. Dalje se je oziralo tudi na ukaz vis. trgovskega ministerstva z dne 14. maja 1885, št. 35.351 ex 1884, tičoč se uporabe zaradi prestopkov obrtnih predpisov prisojenih glób.

Da se zadrugam olajša sprememba pravil, je zbornica oskrbela tudi slovenski tekst novih osnovnih pravil ter jih dala natisniti.

Gospod poročevalec potem omenja spremembe, katere je odsek pri posamičnih pravilih nasvetoval ter predlaga:

Slavna zbornica naj izvoli spremembe pravil gorenjih zadrug potrditi ter v zmislu tega poročila izreči svoje mnenje visoki c. kr. deželni vladi.

Predlog se vsprejme.

(Dalje prih.)

Gg. peveci Čitalnice Ljubljanske,

kateri se udeležé velike pevske slavnosti slovenskega društva v Ptuj, ki bode 15. t. m., prošeni so, da gotovo pridejo k glavnima skušnjama v sredo in četrtek točno ob 8. uri zvečer. ODBOR.

Lek v dober kup. Bolujočim na želodec priporočati so pristni „Moll-ovi Seidlitz-praški“, kateri imajo poleg nizke cene najboljši lekarski uspeh. Skatljica z navodom uporabe 1 gld. a. v. Vsak dan jih razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njega varstveno znamko in podpisom.

1 (20—6)

Tujci:

9. avgusta.

Pri **stenu**: Köhler iz Zagreba. — pl. Marschegg iz Gradca. — pl. Pasch, Lemesich iz Trsta. — Pezder iz Reke. — Pozhigalli iz Pulja.

Pri **malici**: Gottschleg, Ilak z Dunaja. — Stein iz Budimpešte. — Gattorno, Honke, Meisner iz Trsta. — Michel, Stein z Dunaja.

Pri **cesarji avstrijskem**: Martinelli z Dunaja. — Dergane iz Rudolfovega.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Neb.	Mo-krina v mm.
9. avg.	7. zjutraj	738.87 mm.	17.2° C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	737.32 mm.	26.7° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm
	9. zvečer	736.58 mm.	20.2° C	z. jz.	jas.	

Srednja temperatura 21.4°, za 1.6° nad normalom

Dunajska borza

dné 10. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	85 gld.	85 kr.
Srebrna renta	86	45
Zlata renta	121	20
5% marena renta	102	30
Akcije narodne banke	872	
Kreditne akcije	284	10
London	126	20
Srebro.	—	—
Napol.	10	01
C. kr. cekini	5	95
Nemške marke	61	85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169
Ogrska zlata renta 4%	109	20
Ogrska papirna renta 5%	95	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	119
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	—
Kreditne srečke	100	179
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	113
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	198	75

„NARODNA TISKARNA“

vizitnice

priloga po nizke ceni

v elegantnej obliki.

Od visoke vlade

švedskega

privilegirani

Brezov

balzam.

Njeg. Veličanstva

kralja

dr. Fr. Lengiel-ov

Že sam brezov sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznačajne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in trda.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nesno rdečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. Cena vreč z navodom vred 1 gld. 50 kr.

Zaloga v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczy-jl, lekarnarji; glavna zaloga na Dunaji pri W. Henn-u.

(29—8)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vsak knjigotržnicah knjiga:

Kurzgefasste

Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

Von

August Dimitz.

10 pól v 8°.

Cena mehko vezani knjigi je 80 kr., elegantno v slatem obrezku vezana stane 1 gld. 50 kr.

Čislani gospod pisatelj podaja nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, niž važnega prezirajočo, objektivno podobo povestnice naše oče domovine, ki bode vsak domoljub gotovo kot dobro došlo in s veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(353—9)

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

N o v.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mälvorh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Prav lepa hiša

povsem nova, jako solidno postavljena, jednonadstropna, z lepim vrtom, primerna za privatiste in obrtnike v lepem **Vojniškem trgu pri Celju se prodaja** prostovoljno. Na željo dodajo se gosp. darska poslopja, njive, travniki, gozdi in vinogradi (vse v I. razredu). Natančnejše pove **Anton Brezovnik v Vojniku** (Hochenegg). (581—2)

Lep travnik,

ki meri 6 oral, ležeč na „Pasjem brodu“ blizu **Glinice** pri Ljubljani, **proda se** z lepim, še novim vezanim **kozolcem** ali „tribo“ vred iz proste roke po ugodnej ceni. Proda se ga tudi samo 4 orale skupaj.

Bolj natančno se izve v **Florijanskih ulicah** h. št. 33. (573—3)

Trgovsk pomočnik

in **krepak učenec,**

13—14 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožna, z dobrimi spričevali, se vsprejmeta — Ponudbe vsprejema pod „B. N.“ upravnishvto tega lista. (575—3)

Prodaja vina.

Zaradi premene bivališča **proda se takoj**

500 hektolitrov

dobrih namiznih vin.

Kaj več pove

(576—3)

M. BAUER, pivovarna,
v Zagrebu, Gajeve ulice št. 9.